

Afgørelser – Reg. nr.: 02419.00

Fredningen vedrører: Schönheim Allé, Gråsten

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

01-11-1958

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

FREDEDE AREALER

Kommune: Gråsten

Ejerlav: Rinkenæs

Matr.nr.: 7

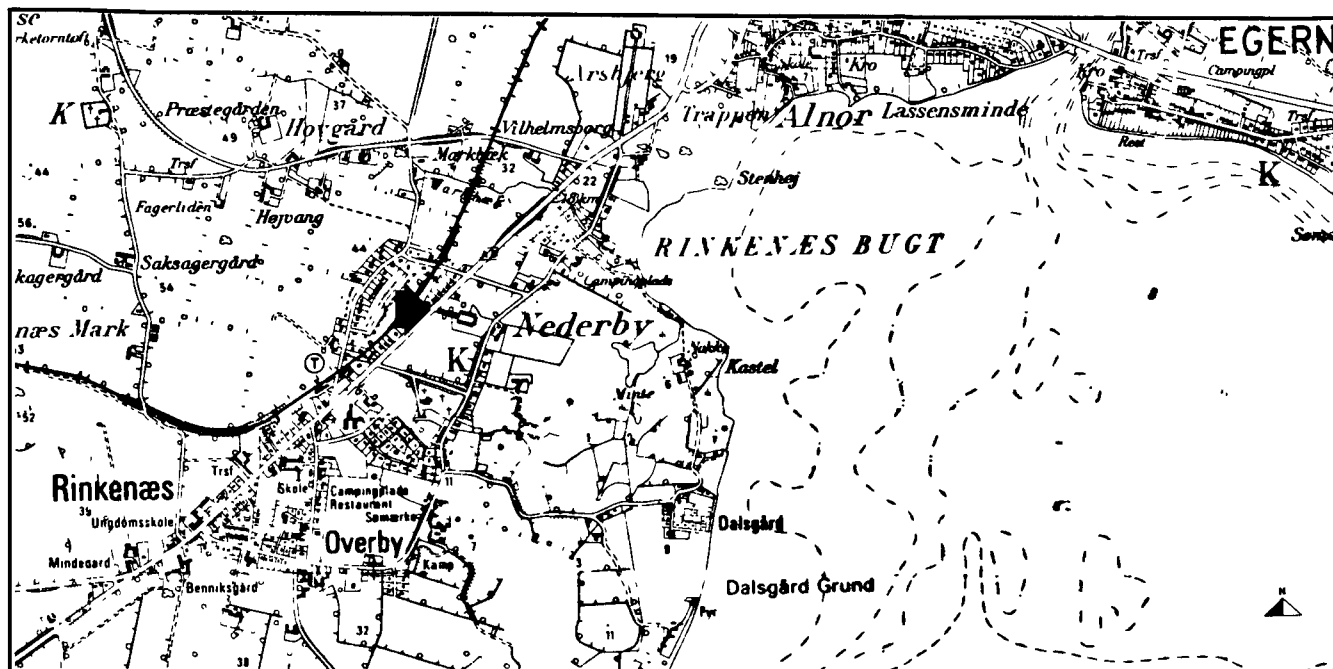
Lokalitet: Allé fra A 8 til "Schønheim"

J.nr.:

F.N. j.nr.: 51/57

O.F.N.j.nr.:

F.P.U.j.nr.: 540-90-1-72

Reproduceret af Sønderjyllands Amtsråd med tilladelse (A400/76) af Geodætisk Institut.

Kort nr.: 1211 INV

Skala: 1:25.000

Bekendtgjort:

Sagsrejer: Ejeren

Fredningsnævnets kendelsesdato: August 1958

Kort udarbejdet dato:

Overfredn.nævnets kendelsesdato:

Kort revideret dato:

Arealstørrelse: Længde ca. 100 m

Kort revideret dato:

Interessezone: I (landområde af største interesse)

Ejerforhold: Privat

Formål: At undgå fældning

Påtaleret:

Diverse:

Indhold:

Fældning eller kapning må ikke finde sted uden tilladelse af statens tilsynsførende med de private skove i Aabenraa amt eller anden af nævnet udpeget sagkyndig. Hvis alléen (ved at nogle træer går ud eller vælter) ikke længere er en helhed, kan ejeren kræve fredningen ophævet. Afgørelse træffes af fredningsnævnet.

U d s k r i f t

a f

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Åbenrå amtsråds-kreds

--oo0oo--

År 1958, lørdag den 1. november blev af fredningsnævnet for
Åbenrå amtsråds-kreds i

J. nr. 51/57

Sag om fredning af alléen fra hovedvej

8 til gården Schönheim i Rinkenæs.

(Rinkenæs art. nr. 7 m.fl.)

afsagt sålydende

k e n d e l s e:

Ejeren af gården Schönheim i Rinkenæs, gårdejer P. Christiansen, har overfor nævnet fremsat anmodning om, at den mellem hovedvej 8 og gårdbygningerne på hans ejendom værende allé, der har en længde af ca. 100 m, og som består af 32 ældre lindetræer og 5 kastanietræer, må blive fredet, idet han har ment, at den burde bevares for eftertiden.

Nævnet har forelagt statsskovrider P. P. Jessen, som er statens tilsynsførende med de private skove i Åbenrå amt, spørgsmålet om træernes alder og levedygtighed, og skovrideren har i erklæring af 16. juni 1958 udtalt, at alderen af de pågældende træer formentlig er knap 100 år, og at træerne er sunde og levedygtige og kan bevares i mange år endnu. Han har derhos erklæret sig villig til at påtage sig tilsynet med træerne.

Nævnet er af den opfattelse, at det vil være af betydning for almenheden, at alléen, der er beliggende på parcel nr. 60 af kortblad 12 Rinkenæs, del af art. nr. 7 Rinkenæs, bevares. Alléen er i sig selv et karakteristisk træk i landskabet, og dens fredning vil desuden forøge værdien af de tidligere skete fredninger af arealerne mellem alléen

og Rinkenæs kirke. I medfør af naturfredningslovens § 1 jfr. § 13 bestemmes derfor, at alléen vil være at frede, således at træerne ikke må fældes og grene ikke kappes uden tilladelse af statens tilsynsførende med de private skove i Åbenrå amt eller anden af nævnet udpeget sagkyndig. Der er ikke forlangt erstatning.

Påtaleret tilkommer fredningsnævnet for Åbenrå amtsrådsreds.

Hvis alléen eller nogen del af denne som følge af træernes ælde eller storm eller anden ejeren utilregnelig årsag, skulle lide sådan skade, at alléen ikke længere er en helhed, kan ejeren kræve fredningen ophævet. Afgørelsen af, hvorvidt alléen ikke længere kan betragtes som en helhed, træffes af fredningsnævnet, og ejeren kan, såfremt nævnet ikke imødekommer henvendelsen, indanke afgørelsen for overfredningsnævnet.

T h i b e s t e m m e s :

Den på parcel 60, kortblad 12 Rinkenæs, delaf art. nr. 7 Rinkenæs, værende allé, bestående af 32 lindetræer og 5 kastanietræer, til gården Schönheim fra hovedvej 8 fredes, således at fældning eller kapping ikke må finde sted uden tilladelse af statens tilsynsførende med de private skove i Åbenrå amt eller anden af nævnet udpeget sagkyndig.

Påtaleret tilkommer fredningsnævnet for Åbenrå amtsrådsreds.

Gerhard Jensen.

Holger Frandsen.

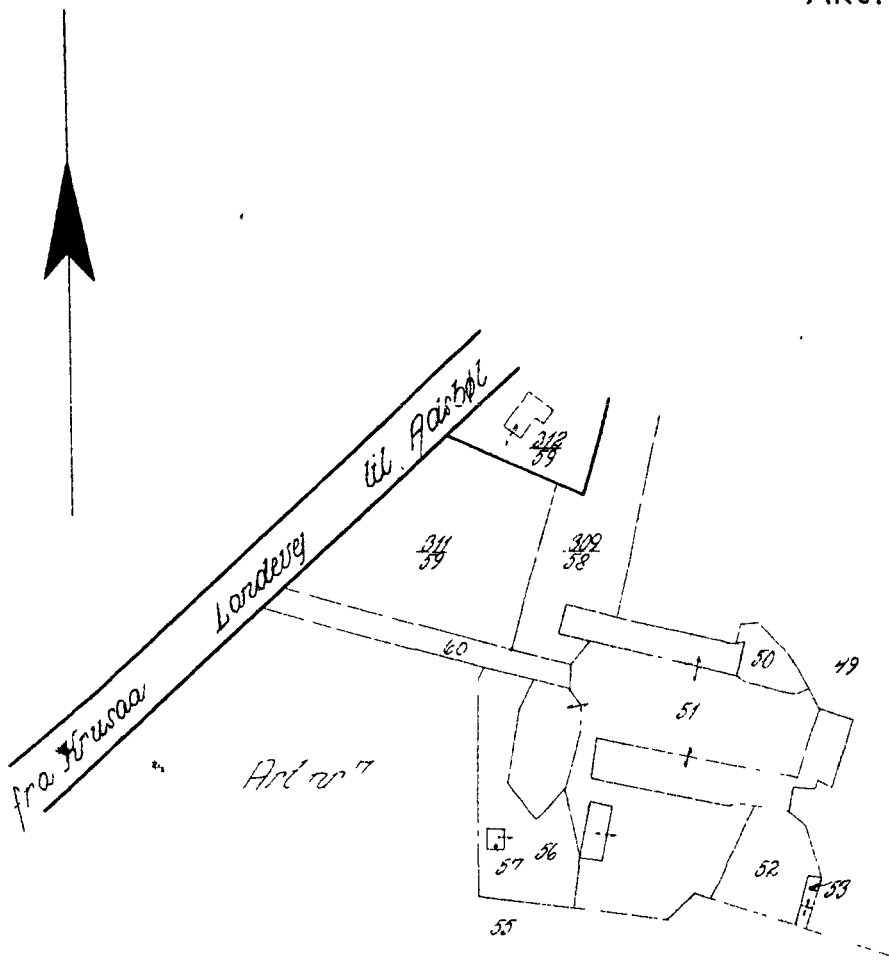
Chr. Knudsen.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes
af Fredningsnævnet
Udskrift, som findes i arkiv 112-58

for
Åbenrå amtsrådsreds, den 15 SEP. 1959

n. n. v.
Gerhard Jensen
Jensen

Navn

1957

d.

Del af

Art nr 7,
Rurkeræs

Sogn: Rurkeræs

Herred: Lundtoft

Ami: Habersraa-Sønderborg

Ejer: Peter Christensen

Afrids efter matrikelkortet
Udfærdiget af

Amtslandinspektøren i Habersraa
den 23. juli 1957

PAV

Målforhold 1:2000

Udfærdiget uden gebyr
i forhold til M.S.J.
9/5/1951

avs

EJ 1957 nr 295

-1 fløj

Del af Art nr. 7, Rurkeræs
attesteres herved. Habersraa

Bestr. 125-
formulær

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 02419.00

Dispensationer i perioden: 25-11-1983

- 1 DEC. 1983

Den 25. november 1983 afholdt nævnet møde i Rinke­næs med for­manden, dommer S.A. Koustrup, det amtsrådsvalgte medlem, afdelings­leder August Møller, Vojens, og det kommunalvalgte medlem Anne Grete Skovlund, Gråsten, hvor der foretoges:

J.nr. 206/83

Ansøgning fra amtsrådet om fjernelse af to træer i den fredede allé ved "Schönheim" matr.nr. 7 Rinke­næs i for­bindelse med etablering af cykelsti langs hovedvejen på strækningen Rinke­næs-Alnor i Gråsten kommune.

Der fremlagdes skrivelse af 7. november 1983 med bilag fra amts­rådet, j.nr. 9-03-1-316-6/79.

For amtsrådet mødte civilingeniør Niels Boe Larsen samt skovrider Chr. Blinkenberg og skovtekniker J. Steenberg.

For Gråsten skovdistrikt mødte skovrider P. Morville.

Der var ikke mødt for Gråsten kommune og fra naturfredningsfore­ningen.

Ejeren, gårdejer Peter Hansen var mødt.

Efter besigtigelse fortsattes mødet på Den gamle Kro i Gråsten.

Civilingeniør Niels Boe Larsen redegjorde for projektet og anførte herved, at det væsentligste argument for ansøgningen var det sikkerhedsmæssige i relation til trafikken på cykelstien og hovedvejen. Forholdet er nærmere det, at når trafik fra gården "Schönheim" skal holde før udkørsel på hovedvejen, er udsynet til cykelstien og delvis til hovedvejen spærret af de to yderste allé-træers stamme, idet førersædet i et motorkøretøj netop er placeret ud fra træernes stamme.

Gårdejer Peter Hansen beklagede, at det i amtsrådets ansøgning er anført, at det er ham, der ønsker træerne fældet, idet dette ikke er tilfældet. Han ønsker udkørslen hævet til et plant niveau. Hvis træerne bliver stående, må der efter cykelstiens færdiggørelse etableres en indkørsel til den syd for alléen liggende mark.

Skovrider P. Morville anførte bl.a., at det både æstetisk og forstmæssigt var forkert at fjerne de to yderste træer, idet man derved får en amputeret allé, der tydelig ses skåret af. Selve alléens form er afgørende. De yderste alletræer har grene hele vejen op ad stammens, mens de bagved placerede allétræer har stået i læ af de foreste og derfor ikke har afsat grene før toppen. Hvis træerne fældes, skal de næste træer i alléen forsøge at udvikle grene op ad stammen. Dette kan man ikke kunstig frembringe, men det må naturen ordne. Det er ikke givet, at dette lykkes.

Endvidere påpegede skovrider Morville, at man, hvis omfartsvejen nord om Rinkenæs gennemføres, vil stå tilbage med en unødvendig skamferet allé.

Civilingeniør Niels Boe Larsen oplyste, at udkørslen bliver hævet på de sidste 20 meter, uden at træerne generes, idet der ikke vil blive opfyldning omkring træerne.

Civilingeniør Niels Boe Larsen oplyste endvidere, at der kun udføres en enbanet cykelsti, d.v.s. at trafikken på cykelstien er ensretten og kun kommer i retning fra Rinkenæs. Cykelstiens etablering ændrer ikke oversigtsforholdene til trafikken på hovedvejen, men også i relation hertil vil det være en fordel, om de yderste allétræer fældes.

Nævnet drøftede sagen, og der var ikke enighed om afgørelsen.

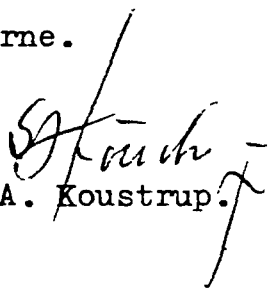
Det amtsrådsvalgte medlem stemte for, at ansøgningen imødekommes, idet han bl.a. fandt, at alléen, der består af en lang række træer, ikke ville blive mindre værd, fordi de to yderste træer fjernes, samt at hensynet til trafikens sikkerhed måtte tælle med stør-

re vægt end hensynet til alléen. Han var ikke enig i, at alléen ville være "ødelagt" og ville antage, at naturen med tiden udvikler grene på stammerne på de næste allétræer. Iøvrigt mente han, at alléen fik tilstrækkelig læ fra husene på den anden side af hovedvejen.

Formanden og det kommunalvalgte medlem af nævnet stemte for, at ansøgningen afslås, idet de fandt at måtte lægge afgørende vægt på det af skovrider Morville oplyste. Endvidere påpegede disse nævnsmedlemmer, at alléen kun fører ned til en enkelt ejendom, således at det alene drejer sig om trafik til og fra denne ejendom. Endvidere er der god udsyn fra cykelsti og hovedvej til trafik på allévejen. Endelig er der, sammenlignet med forholdene, som de er i dag, når træerne bliver stående, kun tale om at vurdere udkørselsforholdene i relation til trafik på cykelstien, idet der er uændret oversigtsforhold til trafikken på hovedvejen.

Efter stemmetallet meddeler nævnet således afslag på det ansøgte.

Nævnet skal anbefale, at Gråsten kommune tillader, at der etableres indkørsel fra ejendommen til den syd for alléen beliggende mark ved en mindre opfyldning af den ene ende af den ved gårdens bygninger etablerede branddam, idet man herved undgår at fælde et af de første allétræer regnet fra bygningerne.

S.A. Koustrup.

/ha

Afgørelsen kan inden 4 uger fra dens modtagelse indklages for Overfredningsnævnet, Amaliegade 18, 1266 København K. af ansøgeren og forskellige myndigheder. Først når det efter klagefristens udløb er konstateret, at afgørelsen ikke er indbragt for Overfredningsnævnet, kan dispensationen udflyttes.

Fredningsnævnet for Sydjylland Sydlig del

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf.: 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
E-mail:
esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

11. oktober 2012
Fredningssag 38/2012

J. nr.: 38/2012: Ansøgning om tilladelse til at fælde træerne i Schönheim Alléen, Rinkenæs, og foretage genplantning.

Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning fra Hans Peter Hansen, Sejrsvej 7, 6300 Gråsten, om dispensation til at fælde træerne i Schönheim Alléen, Rinkenæs, og at foretage genplantning.

Alléen på ejendommen matr. nr. 7 Rinkenæs er fredet ved kendelse, afsagt den 1. november 1958 af Fredningsnævnet for Åbenrå amtsrådskreds.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Hans Peter Hansen dispensation til at fælde træerne i alléen.

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 21. september 2012.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Hans Peter Hansen afslag på ansøgningen. Begrundelsen for afslaget fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse."

Sagens baggrund

Fredningsnævnet for Aabenraa Amtsrådskreds afsagde den 1. november 1958 kendelse om fredning af Schönheim Alléen. Det fremgår af kendelsen, at sagen var rejst af gården Schönheims daværende ejer, gårdejer P. Christiansen. Det fremgår endvidere af kendelsen, at alléen havde en længde på ca. 100 meter og bestod af 32 ældre lindetræer og 5 kastanjetræer.

I forbindelse med fredningsnævnets behandling af sagen indhentede nævnet en udtalelse fra statsskovrider P.P. Jessen, som var statens tilsynsførende med de private skove i Aabenraa amt, om træernes alder og levedygtighed. Det fremgår af en erklæring, som statsskovrideren afgav den 16. juni 1958, og som er gengivet i kendelsen, at alderen af træerne formentlig var knap 100 år, at træerne var sunde og levedygtige, og at de kunne bevares i mange år endnu.

Nævnet tog herefter gårdejer P. Christiansens anmodning til følge, fordi nævnet vurderede, at det ville være af betydning for almenheden, at alléen blev bevaret, idet alléen i sig selv var et karakteristisk træk i landskabet, og at fredning af alléen desuden ville øge værdien af de tidligere fredninger af arealerne mellem alléen og Rinkenæs Kirke – Overfredningsnævnets kendelse afsagt

den 20. marts 1953 om fredning af udsigten fra en strækning af hovedvej 8 i Rinckenæs Nederby over Flensborg Fjord samt kendelse, afsagt den 27. august 1974 af Fredningsnævnet for Sønderjyllands Amts sydlige fredningskreds om fredning af en del af ejendommen matr. nr. 7 Rinckenæs ejerlav.

I et brev, fremsendt af Sønderborg Kommune og modtaget af Fredningsnævnet den 16. juli 2012, har Peter og Bo Hansen på vegne deres fader, gårdejer Hans Peter Hansen, der ejer ejendommen Schönheim, oplyst, at der er væltet 9 træer i alléen. De oplyser i brevet, at de ønsker at fælde de resterende træer og at plante nye træer, så alléen atter kan fremstå "som den burde gøre".

Sønderborg Kommune har ikke i fremsendelsesbrevet udtalt sig om ansøgningen.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 21. september 2012, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I besigtigelsen deltog Hans Peter Hansen, Peter Hansen og Bo Hansen, For Naturstyrelsen Sønderjylland forstmedarbejder Karsten Romme, for Naturstyrelsen, Det åbne Land, Ribe, naturgeograf Jørgen Clausen, for Sønderborg Kommune, Naturgruppen, arkitekt Ebbe Enø, for Danmarks Naturfredningsforening Finn Lindhart og for Friluftsrådet Sonny Andersen.

Fredningsnævnets formand oplyste under besigtigelsen, at Fredningsnævnet har modtaget en ansøgning om dispensation til at fælde træerne i Schönheim Alléen, Rinckenæs, og at foretage genplantning. Alléen er fredet ved kendelse afsagt den 1. november 1958 af Fredningsnævnet for Åbenrå amtsrådskreds. Det fremgår af kendelsen, at alléen fredes,

"således at træerne ikke må fældes og grene ikke kappes uden tilladelse af statens tilsynsførende med de private skove i Åbenrå amt eller anden af nævnet udpeget sagkyndig...

Hvis alléen eller nogen del af denne som følge af træernes ælde eller storm eller anden ejeren utilregnelig årsag, skulle lide sådan skade, at alléen ikke længere er en helhed, kan ejeren kræve fredningen ophævet. Afgørelsen af, hvorvidt alléen ikke længere kan betragtes som en helhed, træffes af fredningsnævnet, og ejeren kan, såfremt nævnet ikke imødekommer henvendelsen, indanke afgørelsen for overfredningsnævnet..."

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Hans Peter Hansen dispensation til at fælde træerne i alléen.

Hans Peter Hansen oplyste, at det var hans svigerfader, gårdejer P. Christiansen, der i sin tid tog initiativet til at frede alléen. Den gang var alléen en smuk indgang til gården. Schönheim ejes i dag af ham. Han lovede sin kone, at han vil værne om alléen. Det er derfor hans ønske, at den eksisterende allé, der i dag er præget af døende træer, fældes, og at der plantes en ny allé. Han rejste for ca. 10 år siden spørgsmålet, men man blev dengang enige om at se tiden an. 9 store træer er blevet fældet i den østlige del af alleen og har efterladt store huller i træækken. Flere træer er ramt af sygdom, og mange grene er døde. Trafikanter, der kommer kørende ad hovedvejen fra øst eller

vest ser ikke forfaldet, fordi den vestlige trærække skjuler hullerne i alléen. Det er muligt at styne allétræerne og fjerne døde grene, men det fører ikke til en varig løsning.

Karsten Romme bemærkede, at alléen ud fra en forstmæssig betragtning ikke længere kan betragtes som intakt, fordi flere træer er fældet, og mange grene på de tilbageværende træer er døde. Selvom nogle af allétræerne kan leve nogle år endnu, og der kan foretages grenkapning og styning, som vil kunne forlænge træernes levetid, vil alléen aldrig komme til at fremstå som tidligere. Det vil ødelægge den visuelle opfattelse af alléen at foretage genplantning de steder, hvor der er fældet træer. Det vil derfor være den optimale løsning at fælde samtlige træer og genplante en ny allé.

Finn Lindhart anførte, at alléen set på afstand fortsat fremtræder som en allé med en lukket afgrænsning. Han forespurte, om det for eksempel vil være muligt at plante en række allétræer på ”ydertsiden” af de to trærækker for at fastholde den fredede allé.

Arkitekt Ebbe Enø oplyste, at Naturgruppen har overvejet både en fældning af den eksisterende allé med genplantning og pleje af alléen med grenkapning og styning. Kommunen kan acceptere begge løsninger.

Bo Hansen bemærkede, at han vurderer, at det er den bedste løsning at fælde de resterende træer og foretage genplantning for at få det visuelt og forstmæssigt bedste resultat.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra en fastsat fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Fældning af træerne i Schønheim Alléen indebærer, at fredningen af alléen i realiteten ophæves. En dispensation hertil vil derfor stride mod formålet med fredningen af alléen og kan derfor ikke gennemføres som en dispensation fra fredningsbestemmelserne, men alene gennem ophævelse af kendelsen om fredning af alléen. Fredningsnævnet kan derfor ikke meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne til det ansøgte.

Fredningsnævnet har ikke ved denne beslutning taget stilling til, om betingelserne for at ophæve kendelsen om fredningen af alléen er opfyldt.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøankenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet, c/o Retten i Esbjerg, Dokken 1, 6700 Esbjerg, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Naturklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast til partshøring.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 11. oktober 2012

Margit Ø. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Hans Peter Hansen, Kasmosevej 10, Vester Sottrup, 6400 Sønderborg.

Bo Hansen, Kasmosevej 4, Vester Sottrup, 6400 Sønderborg.

Naturstyrelsen, Sønderjylland, sdj@nst.dk

Det åbne Land, Naturstyrelsen, Ribe, rib@nst.dk

Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Sønderborg Kommune, Naturgruppen, post@sonderborg.dk jfrl@sonderborg.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, soenderborg@dn.dk

Friluftsrådet Sønderjylland, soenderjylland@friluftsraadet.dk

Friluftsrådets Lokalkomite, ecmatzen@privat.dk

Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk soenderborg@dof.dk

Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, famham@live.dk